

5. KONGRES PSIHIJATARA BOSNE I HERCEGOVINE

Psihijatrija u svijetu promjena

Mostar, 4. - 6. studeni/novembar 2022.

5th CONGRESS OF PSYCHIATRY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Psychiatry in the Changing World

Mostar, 4th – 6th November 2022

**P R O G R A M
PROGRAMME**

EPA 2023

Paris, France • 25 - 28 March 2023

EUROPEAN
PSYCHIATRIC
ASSOCIATION

31st EUROPEAN CONGRESS OF PSYCHIATRY

**Social Cohesion,
a Common Goal
for Psychiatry**

#EPA2023

Palais des congrès de Paris Porte Maillot

epa-congress.org

RIJEČI DOBRODOŠLICE/WELCOME NOTE

Prof. dr. sc. Dragan Babić, dr. med., Predsjednik Udruge psihijatara u Bosni i Hercegovini
Professor Dragan Babić, MD, PhD, President of the Psychiatric Association of Bosnia-Herzegovina

Vrlo poštovane kolegice i kolege,

sve Vas lijepo pozdravljam na 5. kongresu psihijatara Bosne i Hercegovini s međunarodnim sudjelovanjem koji se održava u Mostaru od 4. - 6.11.2022. godine.

Psihijatrija kao struka i znanost je posljednjih desetljeća jako napredovala i dala nam priliku da budemo uspješniji u mogućnosti više pomoći osobama s duševnim smetnjama. Jedan od bitnih principa za uspješno liječenje je integralni i multidisciplinarni pristup. Svrha Kongresa je ujediniti i umrežiti znanje te usmjeriti ga na zaštitu zdravlja u cijelovitosti čovjeka. Važnost psihijatra i psihijatrije je sve veća ali nesmijemo zaboraviti da je nužno osobi pristupati sa svih grana medicine, od medicinske sestre, psihologa, socijalnih radnika do predstavnika civilnoga društva i vladinih institucija. Sve to potiče pozitivno međudjelovanje tijela i duše. Važno je da u središte zbivanja ne dođe dijagnoza, nego oboljela osoba sa svojom životnom pričom, pozitivnim aspektima zdravlja i svojom interpretacijom bolesti.

Na Kongresu će ugledni psihijatri iz naše zemlje i regionala prezentirati najnovije spoznaje o psihijatriji, sadašnjem stanju i novim mogućnostima u prevenciji i liječenju duševnih tegoba. Kongres će biti jedinstvena prilika da uživamo u profesionalnoj komunikaciji na visokoj razini i razmijenimo svoje ideje i iskustva o važnim temama i izazovima te obogatimo svoje znanje i terapijske vještine, a sve u cilju poboljšanja duševnog zdravlja i liječenja duševnih tegoba.

Mostar je grad u Bosni i Hercegovini na obalama rijeke Neretve i ujedno i najveći grad u Hercegovini. Mostar je upravno, sveučilišno, kulturno, gospodarsko i političko središte Hercegovačko-neretvanske županije.

Organizacijski odbor želi Vam dobrodošlicu i obećava edukativno vrlo vrijedno profesionalno iskustvo za sve sudionike. Radujemo se Vašem dolasku i želimo da se osjećate ugodno i da poslije ovog kongresa na svoja radna mjesta ponesete iz Mostara nova korisna znanja i lijepa iskustva.

Dobro došli!

Dear Colleagues,

I want to welcome you all to the 5th Congress of Psychiatry of Bosnia and Herzegovina with international participation, which will be held in Mostar from November 4 - 6, 2022.

Psychiatry as a profession and science has advanced greatly in recent decades and has given us the opportunity to be more successful in helping people with mental disorders. One of the basic principles of successful treatment is an integral and multidisciplinary approach. The objective of the Congress is to unite and network knowledge and direct it toward the protection of health in the wholeness of man. The importance of psychiatrists and psychiatry is increasing, but we must not forget that it is necessary to approach a person from all branches of medicine, from nurses, psychologists, social workers to representatives of civil society and government institutions. All this promotes positive interaction between the body and soul. It is important that the diagnosis is not the centre of events but instead the sick person with their life story, positive aspects of health and interpretation of the disease.

Distinguished psychiatrists from our country and region will present the latest knowledge about psychiatry, the current state and new possibilities in the prevention and treatment of mental disorders at the congress. The Congress will be a unique opportunity to enjoy professional communication at a high level and exchange ideas and experiences on important topics and challenges, and enrich our knowledge and therapeutic skills, all with the aim of improving mental health and treatment of mental disorders.

Mostar is a city in Bosnia and Herzegovina on the banks of the Neretva River and at the same time the largest city in Herzegovina. Mostar is the administrative, university, cultural, economic, and political centre of the Herzegovina-Neretva Canton.

The Organizing Committee welcomes you and promises an educational and valuable professional experience for all participants. We look forward to your arrival and wish you feel comfortable and take new and useful knowledge and positive experiences from Mostar to your workplaces after this Congress.

Welcome!

Odbori/Committees

Kongresni odbor/Congress Committee

Predsjednik/Chair
Dragan Babić

Dopredsjednici/Co-Chairs
Marija Burgić-Radmanović, Izet Pajević, Alma Džubur Kulenović

Generalni tajnici/Secretaries General
Mevludin Hasanović, Goran Račetović

Članovi/Members

Milan Stojaković, Esmina Avdibegović, Alija Sutović, Nera Zivlak-Radulović, Mira Spremo, Marko Martinac, Nerмана Mehić-Basara, Amra Memić-Serdarević, Edin Bjelošević, Marko Pavlović, Romana Barbarić

Znanstveni odbor/Scientific Committee

Predsjednik/Chair
Miro Jakovljević

Dopredsjednik/Co-Chair
Marko Martinac

Članovi/Members

Dragan Babić, Marija Burgić-Radmanović, Izet Pajević, Alma Džubur Kulenović, Zoran Tomić, Milenko Bevanda, Ivan Ćavar, Vajdana Tomić, Ivica Mucić, Snježana Pehar, Asim Kurjak, Osman Sinanović, Miro Klarić, Igor Filipčić, Abdulah Kučukalić, Miroslava Jašović-Gašić, Liljana Oruč, Mevludin Hasanović, Gorana Sulejmanpašić, Rusmir Softić

Lokalni organizacijski odbor/Local Organizing Committee

Predsjednik/Chair
Dragan Babić

Tajnici/Secretaries
Marko Pavlović, Goran Račetović

Članovi/Members

Marko Martinac, Romana Barbarić, Martina Krešić Čorić, Nikolina Zovko, Nataša Dodoš, Krešimir Grbavac, Bojan Bender, Sanja Burić, Lamija Duranović Vinković, Sandra Brajković, Katarina Stojić Marinčić, Ana Džidić Bevanda, Aida Jelin Turajlić, Katarina Barać, Slaven Ledić

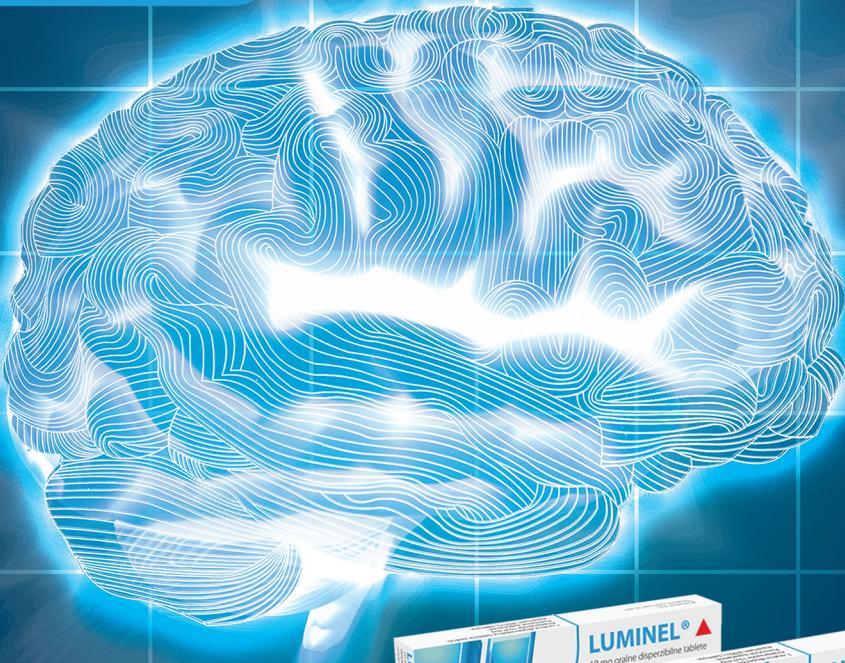
Petak/Friday, 04.11.2022.

10:00 - 17:30	Registracija/Registration SALA A/HALL A
11:00 – 12:30 Radionica <i>Workshop</i> „Upoznajmo MKB-11“ „Get to Know ICD-11“ Moderatori/Chairs: Esmina Avdibegović, Izet Pajević (BiH/B&H)	11.00-11.30 Promocija knjige/Book promotion „Uvod u klasifikaciju psihijatrijskih premećaja u MKB-11“ „Introduction to the classification of psychiatric disorders in ICD-11“ (Urednici/Editors-Pajević I., Avdibegović E., Pajević A.) Promoteri/Promoters: Akademik Norman Sartorius (Švicarska/Switzerland) Akademik Miro Jakovljević (Hrvatska/Croatia) Akademik Osman Sinanović (Bosna i Hercegovina/B&H) 11.30-11.40 Ahmed Pajević i sur/et al (BiH/B&H): Mentalni i bihevioralni poremećaji u MKB-11/ <i>Mental and behavioral disorders in ICD-11</i> Nera Žigić i sur/et al (BiH/B&H): Neurorazvojni poremećaji u MKB-11/ <i>Neurodevelopmental disorders in ICD-11</i> Magbula Fazlović (BiH/B&H): Poremećaji spavanja-budnosti u MKB-11/ <i>Sleep-wake disorders in ICD-11</i> Elvir Bećirović (BiH/B&H): Stanja povezana sa seksualnim zdravljem u MKB-11/ <i>Condition related with sexual health in ICD-11</i> Emir Prljača (BiH/B&H): Anksiozni i sa strahom povezani poremećaji u MKB-11/ <i>Anxiety and fear-related disorders in ICD-11</i> Anel Brigić i sur/et al (BiH/B&H): Opsesivno-kompulzivni i srodni poremećaji u MKB-11/ <i>Obsessive-compulsive and related disorders in ICD-11</i> Pauza/Break
12:30 – 13:00 13:00 – 14:30 Pozvana predavanja 1 <i>Invited Lectures 1</i> Moderatori/Chairs: Mevludin Hasanović, Milan Stojaković (BiH/B&H)	13.00-13.15 Iko Skoko, Davorka Topić Stipić (BiH/B&H): Frankovo poimanje osobe/ <i>Frankl's Meaning of a Person</i> Marko Martinac (BiH/B&H): Crijevni mikrobiom i psihijatrijske bolesti/ <i>The Microbioma Gut-Brain Axis and Psychiatric Disorders</i> Sandi Dizdarević (BiH/B&H): Predrasude o psihički oboljelim licima i ubojstvima/ <i>Prejudices Regarding People with Mental Disorders and Crime of Murder</i> Milan Stojaković (BiH/B&H): Sudsko-psihijatrijska vještačenja kontraktibilne sposobnosti u građansko-pravnoj oblasti/ <i>Forensic Psychiatric Expertise on Contractual Capacity in the Civil-Legal Field</i> Mevludin Hasanović i sur/et al (BiH/B&H): Razvoj EMDR terapije u Bosni i Hercegovini/ <i>Development of EMDR Therapy in Bosnia and Herzegovina</i> Rasprava/Discussion

SALA A/HALL A

14:40 – 15:30	Ceremonija otvaranja/<i>Opening Ceremony</i>		
15:30 – 17:00 Plenarna predavanja 1 <i>Plenary Lectures 1</i> Moderatori/ <i>Chairs</i> : Miro Jakovljević (Hrvatska/Croatia) Osman Sinanović (BiH/B&H)	15.30-16.00 Norman Sartorius (<i>Švicarska/Switzerland</i>): Svijet koji se mijenja i psihiatrija u budućnosti/ <i>Changing World and Psychiatry in the Future</i> 16.00-16.20 Miro Jakovljević (<i>Hrvatska/Croatia</i>): Psihiatrija u potrazi za svojim bitkom: kreativna, na osobu usmjerena narativna psihoterapija ili kako povećati terapijsku učinkovitost/ <i>Psychiatry in the Search of Its Soul: Creative, Person-Centred Narrative Psychotherapy or How to Increase Therapeutic Efficiency</i> 16.20-16.40 Osman Sinanović (<i>BiH/B&H</i>): Sindrom nemirnih nogu – poremećaj između neurologije i psihiatrije/ <i>Restless Legs Syndrome – Disorder Between Neurology and Psychiatry</i> 16.40-17.00 Dragan Babić (<i>BiH/B&H</i>): Psihiatrija dvadeset prvog stoljeća/ <i>Psychiatry of the Twenty-First Century</i>		
17:00 – 17:15	Pauza/Break		
17:15 – 18:30 Pozvana predavanja 2 <i>Invited Lectures 2</i> Moderatori/ <i>Chairs</i> : Trpimir Glavina (Hrvatska/Croatia) Alma Džubur Kulenović (BiH/B&H)	17.15-17.30 Jürgen Deckert (<i>Njemačka/Germany</i>): Intervention and Prevention in Anxiety Disorders: State of Art and Need for Research 17.30-17.45 Bojana Pejušković (<i>Srbija/Serbia</i>): Posttraumatski stresni poremećaj-pregled promena u dijagnostici i lečenju/ <i>Post-Traumatic Stress Disorder-Overview of Changes in Diagnosis and Treatment</i> 17.45-18.00 Olivera Vuković (<i>Srbija/Serbia</i>): Placebo i psihogeni bolni poremećaj/ <i>Placebo and Psychogenic Pain Disorder</i> 18.00-18.15 Alma Džubur Kulenović (<i>BiH/B&H</i>): Riječi su bitne: postoji li potreba za novim imenom za shizofreniju?/ <i>Words are important: Is There a Need for New Name for Schizophrenia?</i> 18.15-18.30 Rasprava/Discussion		
18:30 - 19:00	Skupština UPuBiH/PABH Assembly (samo za članove UPuBiH u 2022. godini/Members only)		
19:00 - 20:00	Koktel/Cocktail <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 65%;">19.00 – 19.30 WPA Zone-9 Meeting (Invitations only)</td><td style="width: 35%;">19.00 – 19.30 Skupština UASDO u BiH (samo za članove)</td></tr></table>	19.00 – 19.30 WPA Zone-9 Meeting (Invitations only)	19.00 – 19.30 Skupština UASDO u BiH (samo za članove)
19.00 – 19.30 WPA Zone-9 Meeting (Invitations only)	19.00 – 19.30 Skupština UASDO u BiH (samo za članove)		

OSVIJETLITE SVOJ SVIJET

Optimalan balans efikasnosti i sigurnosti

Pakovanje:

Oralne disperzibilne tablete, 30 x 10 mg
(br. rješenja: 04-07-3-1-2633/18)
Oralne disperzibilne tablete, 30 x 15 mg
(br. rješenja: 04-07-3-1-2634/18)

Lijek se izdaje uz ljekarski recept.
Bosnalijek d.d., Jukićeva 53, Sarajevo, BiH

ODOBRENE INDIKACIJE: Liječenje shizofrenije u odraslim i adolescenata u dobi od 15 godina i starijih; Liječenje umjerenih do teških maničnih epizoda u bipolarnom poremećaju tipa I, te za prevenciju nove manične epizode u odraslim koji su imali pretežno manične epizode u kojih su prethodne manične epizode odgovarale na liječenje s aripiprazolom; Liječenje, u trajanju do 12 sedmica, umjerenih do teških maničnih epizoda u bipolarnom poremećaju tipa I, u adolescenata u dobi od 13 godina i starijih. **KONTRAINDIKACIJE:** Preostaljivost na aktivnu supstanсу ili na bilo koju od pomoćnih supstanci. **POSEBNA UPOZORENJA I MJERE OPREZA PRI PRIMJENI:** Za vrijeme liječenja s antipsihotikima, može biti potrebno nekoliko dana da nekoliko sedmica za ostvarivanje poboljšanja kliničkog stanja pacijenta. Pacijente treba pažljivo pratiti tokom tog perioda. Pojava suicidalnog ponašanja u nekim slučajevima je prijavljena rano nakon početka ili promjene terapije s antipsihotikima. U visokorizičnim pacijentima, zahtijeva se pažljivo praćenje. Aripiprazol treba primjenjivati s oprezom u pacijenata s poznatim kardiovaskularnom bolešću i u pacijenata s porodičnom historijom produženja QT intervala. Ako se u pacijenta koji se liječe s aripiprazolom javi znaci i simptomi tardivne diskinezije, potrebno je razmotriti smanjenje doze ili prekid primjene lijeka. Aripiprazol treba koristiti s oprezom u pacijenata s historijom konvulzivnog poremećaja ili u pacijenata koji imaju stanja koja su praćena napadima konvulzijama. Aripiprazol nije indikiran za liječenje psihoze povezane s demencijom. Aripiprazol može izazvati reakcije preosjetljivosti za koje su karakteristični alergijski simptomi. Povećanje tjelesne težine treba pratiti u adolescentnim pacijenata s bipolarnom manijom. Ako je povećanje tjelesne težine klinički značajno, trebalo bi razmotriti smanjenje doze. Aripiprazol treba oprezno primjenjivati u pacijenata s rizikom od aspiracijske pneumonije. Potrebno je razmotriti smanjenje doze ili prekid primjene lijeka ako se u pacijenta razviju poremećaji kontrole impulsa tokom liječenja s aripiprazolom. Maksimalna dnevna doza od 30 mg treba primjenjivati s oprezom u pacijenata s teškim oštećenjem jetre. Pacijenti s rijetkim naslijednim poremećajem nedospođenja galaktoze, nedostatom "Lapp laktaze" ili glukoz-a-galaktoza malabsorpcijom, ne bi trebali primjenjivati ovaj lijek. LUMINEL oralne disperzibilne tablete sadrže aspartam (E951) koji je izvor fenilalanina. Može biti štetan u osoba s fenilketonurijom. Primjena u periodu trudnoće i dojenja: Ovaj lijek je trebalo primjenjivati u trudnoći, osim ako očekivana dobrobit za majku jasno opravdava mogući rizik za fetus. Aripiprazol se izljučuje u majčino mlijeko. Mora se donijeti odluka da li prekinuti dojenje ili primjenjujući u obzir dobrobit dojenja za dijete i dobrobit liječenja s aripiprazolom za majku. ▲ Trigonik, lijek sa snažnim uticajem na psihofizičke sposobnosti (zabranu upravljanja motornim vozilima i mašinama). **NEŽELJENA DEJSTVA:** Nesania, anksioznost, nemir, akatizija ekstrapiramidalni poremećaj, tremor, glavobolja, sedacija, pospanost, omaglica, dijabetes mellitus, zamagljen vid, konstipacija, dispepsijska mučnina, hipersekrecija pljuvačke, povraćanje, umor. **DOZIRANJE I NACIN UPOTREBE:** *Odrasli Shizofrenija:* preporučena početna doza LUMINELA je 10 mg ili 15 mg/dan, s dozom održavanja od 15 mg/dan, a primjenjuje se jedanput na dan, neovisno o obroćima. Maksimalna dnevna doza ne bi trebala premašivati 30 mg. Manične epizode u bipolarnom poremećaju tipa I: preporučena početna doza je 15 mg, a primjenjuje se jedanput na dan, neovisno o obroćima, u obliku monoterapije ili kombinirane terapije. Maksimalna dnevna doza ne bi trebala premašivati 30 mg. *Prevencija ponovnog javљanja (relapsa) maničnih epizoda u bipolarnom poremećaju tipa I:* u svrhu prevencije relapsa maničnih epizoda u pacijenata koji su primili aripiprazol u obliku monoterapije ili kombinirane terapije, potrebno je nastaviti terapiju pri istoj dozi. Podešavanja dnevne doze, uključujući i smanjivanje doze, treba razmotriti na osnovu kliničkog stanja pacijenata. *Pedijatrijska populacija Shizofrenija u adolescenatu u dobi od 15 godina i starijih:* preporučena doza LUMINEL je 10 mg/dan, a primjenjuje jedanput na dan, neovisno o obroćima. Ne smije se premašiti maksimalna dnevna doza od 30 mg. *Manične epizode u bipolarnom poremećaju tipa I, u adolescenata u dobi od 13 godina i starijih:* preporučena doza LUMINEL je 10 mg/dan, a primjenjuje se jedanput na dan, neovisno o obroćima. Liječenje bi trebalo trajati samo onoliko koliko je potrebno da se simptomi stave pod kontrolu, a ne smije biti duže od 12 sedmica. Doze veće od 10 mg/dan treba primjenjivati samo u izuzetnim slučajevima i uz strogi klinički nadzor. Nije potrebno prilagodavanje doze za pacijente s blagim do umjerenim oštećenjem jetre i u pacijenata s oštećenjem bubrega. LUMINEL je namijenjen za oralnu primjenu. Oralnu disperzibilnu tabletu treba staviti u usta na jezik, gdje će se brzo razgraditi (rastvoriti) u pljuvački. Može se uzimati s tečnošću ili bez nje.

Za sve detaljnije informacije o lijeku koristiti zadnji odobreni Sažetak karakteristika lijeka i Uputstvo o lijeku.

Petak/Friday, 04.11.2022.

10:00 - 17:30	Registracija/Registration
SALA B/HALL B	
11:00 – 12:30 Kratka usmena izlaganja 1 <i>Oral Communications 1</i> Moderatori/Chairs: Nera Zivlak-Radulović, Rusmir Softić (BiH/B&H)	<p>11.00-11.10 Sanela Burgić i sur/et al (BiH/B&H): Zadovoljstvo vidnim ishodima i kvalitetom života pacijenata u oftalmohirurgiji/<i>Patients satisfaction with visual outcomes quality of life prior to ophthalmic surgery</i></p> <p>11.10-11.20 Svetlana Bajgorić Šehović i sur/et al (BiH/B&H): Pojavnost depresivnosti i kvaliteta života oboljelih od epilepsije/<i>Occurrence of depression and quality of life of epilepsy sufferers</i></p> <p>11.20-11.30 Višnja Banjac Baljak, Nataša Lužija i sur/et al (BiH/B&H): Značaj pravovremene dijagnostike u ostvarivanju adekvatne terapijske komplijanse/<i>The importance of timely diagnostics in achieving adequate therapeutic compliance</i></p> <p>11.30-11.40 Slavica Arsova, Stefanija Mitrovska i sur/et al (S. Makedonija/N. Macedonia): The association of perinatal depression and mother-infant bonding/<i>Povezanost perinatalne depresije i vezanosti majke i novorođenčeta</i></p> <p>11.40-11.50 Jasmin Hamidović i sur/et al (BiH/B&H): Psihosomatski simptomi ranih adolescenata i povezanost sa sociodemografskim riziko-faktorima/<i>Psychosomatic symptoms of early adolescents and relationship with socio-demographic risk factors</i></p> <p>11.50-12.00 Rusmir Softić (BiH/B&H): Konsultativna psihijatrija u vrijeme COVID-19: delirijum i smrt/<i>Consultative psychiatry in the time of COVID-19: delirium and death</i></p> <p>12.00-12.10 Omer Ćemalović i sur/et al (BiH/B&H): Aspekti forenzičke psihijatrije u praksi (prikazi slučajeva)/<i>Aspects of forensic psychiatry in practice (case reports)</i></p> <p>12.10-12.30 Rasprava/Discussion</p>
12:30 – 13:00	Osvježenje/Refreshment
14:40 – 15:30	Ceremonija otvaranja/Opening Ceremony (Sala A/Hall A)
17:00 – 17:15	Pauza/Break

SALA B/HALL B

<p>17:15 – 18:30</p> <p>Kratka usmena izlaganja 2</p> <p><i>Oral Communications 2</i></p> <p>Moderatori/<i>Chairs</i>:</p> <p>Marko Pavlović, Elvir Bećirović (BiH/B&H)</p>	<p>17.15-17.25 Behzad Hadžić (BiH/B&H): Značaj etičkog angažmana psihiyatara u prevenciji stigmatizacije i psihijatrizacije društva/<i>The importance of ethical engagement of psychiatrists in the prevention of stigmatization and psychiatrization of society</i></p> <p>17.25-17.35 Elma Hadžić (BiH/B&H): Izazovi i poteškoće u životu članova porodica osoba nestalih u ratu u Bosni i Hercegovini/<i>Challenges and difficulties in the living family members of people missing during the Bosnian war</i></p> <p>17.35-17.45 Ivana Hižar (BiH/B&H): Kritički osvrt odnosa između psihijatrije i mentalnog zdravlja /<i>A critical review of relationship between psychiatry and mental health</i></p> <p>17.45-17.55 Emir Prljača i sur/<i>et al</i> (BiH/B&H): Hipomanična epizoda nakon infekcije Sars-Cov-2/<i>Hypomanic episode after infection with Sars-Cov-2</i></p> <p>17.55-18.05 Miralem Mešanović i sur/<i>et al</i> (BiH/B&H): Analiza farmakoterapije alkoholizma tokom COVID-19 pandemije na Klinici za psihijatriju Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla/<i>Analysis of psychopharmacotherapy of alcoholism during the COVID-19 pandemic at the Clinic for Psychiatry of the University Clinical Center Tuzla</i></p> <p>18.05-18.15 Nera Žigić i sur/ (BiH/B&H): Postoje li neurobiološke posljedice upotrebe kanabisa u adolescenciji?/<i>Are there neurobiological consequences cannabis use in adolescence?</i></p> <p>18.15-18.30 Rasprava/Discussion</p>
<p>18:30 - 19:00</p>	<p>Skupština UPuBiH (samo za članove UPuBiH 2022) Sala A</p>
<p>19:00 - 19:30</p>	<p>Skupština UASDO u BiH (samo za članove) Sala A</p>
<p>19:00 - 20:00</p>	<p>Koktel <i>Cocktail</i></p>

Tregona D (donepezil) je lijek izbora u terapiji blage do umjerene demencije Alzheimerovog tipa^{1,2,3}

Tregona D

donepezil

ODT 28x5 mg, ODT 28x10 mg

- efikasnost potvrđena u velikom broju kliničkih studija⁴
- jedina oralna disperzibilna tableta u terapiji demencije Alzheimerove bolesti
- dobro podnošljiva
- primjena jednom dnevno - komfor za pacijenta
- najbolji odnos efikasnosti i cijene
- kod terapije teškog oblika Alzheimerove bolesti koristi se u kombinaciji sa memantinom

Jednostavno doziranje

- Liječenje se započinje dozom od 5 mg na dan.
- Dozu od 5 mg treba primjenjivati najmanje mjesec dana. Nakon procjene kliničkog odgovora poslije jednomjesečne primjene, doza lijeka se može povećati na 10 mg na dan.
- Oralna disperzibilna tableta se uzima uvečer, prije spavanja. Treba je staviti na jezik i sačekati da se otopi, sa ili bez tečnosti u zavisnosti od ukusa pacijenta.

1. APA guidelines for management of Alzheimer disease and other dementias (American Psychiatrists Association)

2. NICE guidelines for management of Dementias (National Institute for Clinical Excellence)

3. Hrvatski algoritam farmakološkog liječenja oboljelih od Alzheimerove bolesti

4. SmPC proizvoda Tregona D

Petak/Friday, 04.11.2022.

10:00 - 17:30	Registracija/Registration
SALA C/HALL C	
10:30 – 12:00	Postavljanje postera/Poster preparations
12:15 – 14:20 Poster sesija 1 <i>Poster</i> <i>Presentations 1</i> po 5 minuta <i>5 minutes each</i> Moderatori/ <i>Chairs</i> : Mira Spremo (BiH/B&H) Lidija Injac Stevović (C. Gora/Montenegro)	<p>P01 Hana Kulenović i sur/et al (BiH-Belgia/B&H-Belgium): Oko kao prozor u mozak-poređenje oftalmoloških parametara kroz faze Alchajmerove bolesti/<i>The eye as a window to the brain-comparing ophthalmic imaging parameters trough the stages of Alzheimer's disease</i></p> <p>P02 Aida Jelin Turajlić i sur/et al (BiH/B&H): Delirij u dementne osobe/<i>Delirium in demented person</i></p> <p>P03 Nataša Dodoš i sur/et al (BiH/B&H): Rana demencija/<i>Early dementia</i></p> <p>P04 Katarina Stojić Marinčić i sur/et al (BiH/B&H): Trideset godina remisije shizofrene bolesnice (prikaz slučaja)/<i>Thirty years of remission in a schizophrenic patient (case report)</i></p> <p>P05 Bojan Bender i sur/et al (BiH/B&H): Terapijska nesuradljivost kod pacijenata sa shizofrenijom (prikaz slučaja)/<i>Medication non-adherence in patients with schizophrenia (case report)</i></p> <p>P06 Ana Džidić Bevanda i sur/et al (BiH/B&H): Pojavnost pijenja alkoholnih pića i pušenja duhana u srednjoškolaca/<i>Incidence of alcohol consuption and tobacco smoking among high school students</i></p> <p>P07 Lea Ledić, Slaven Ledić i sur/et al (BiH/B&H): Pojavnost uporabe psihoaktivnih tvari učenika srednjih škola u Širokom Brijegu/<i>Appearance of psychoactive substances in high school students in Široki Brijeg</i></p> <p>P08 Mitra Mirković-Hajduković i sur/et al (BiH/B&H): Sociodemografske varijable i porodični odnosi kao prediktori nastanka ovisnosti o heroinu/<i>Socio-demographic variables and family relationships as predictors of heroin addiction</i></p> <p>P09 Adila Softić i sur/et al (BiH/B&H): Patološko kockanje: kako živjeti bez igara (prikaz psihoterapijskog rada)? /<i>Pathological gambling: how to live without games (a presentation of psychotherapy work)</i></p> <p>P10 Krešimir Grbavac i sur/et al (BiH/B&H): Važnost nadzora i kontrole nad uporabom anksiolitika/<i>The importance of supervision and control over the use of anxiolytics</i></p> <p>P11 Andromahi Naumova i sur/et al (S. Makedonija/N. Macedonia): Autism, aging and depression/<i>Autizam, starenje i depresija</i></p>

12:15 – 14:20

Poster sesija 1
Poster
Presentations 1
po 5 minuta
5 minutes each

Moderatori/*Chairs*:
Mira Spremo
(BiH/B&H)
Lidija Injac Stevović
(Crna Gora/
Montenegro)

- P12 Andromahi Naumova i sur/et al (S. Makedonija/N. Macedonia):** Undiagnosed autism in the elderly-autizm vs. schizophrenia/*Nedijagnosticirani autizam u starijih-autizam vs. shizofrenija*
- P13 Iva Janković i sur/et al (Crna Gora/Montenegro):** Analiza samoubistava u Crnoj Gori od 2015. do 2020. godine /*Analysis of suicide rate in Montenegro from 2015 to 2020*
- P14 Biljana Iliev (S. Makedonija/N. Macedonia):** Depression consequences from COVID-19/*Posledice depresije od COVID-19*
- P15 Darjan Franjić i sur/et al (BiH/B&H):** Samopoštovanje i kvaliteta života zdravstvenih djelatnika COVID bolnice/*Self-esteem and quality of life in healthcare workers of COVID Hospital*
- P16 Ivana Penava, Katarina Barać i sur/et al (BiH/B&H):** Stigmatizacija osoba s duševnim smetnjama/*Stigmatization of people with mental disorders*
- P17 Sanja Vasovikj i sur/et al (S. Makedonija/N. Macedonia):** Stigma and discrimination/*Stigma i diskriminacija*
- P18 Mirza Humo, Lamija Duranović (BiH/B&H):** Negativni efekti socijalne stigme u tretmanu psihijatrijskog pacijenta/*Negative effects of social stigma*
- P19 Marija Bender i sur/et al (BiH/B&H):** Rijetki neuropsihijatrijski sindromi nakon moždanog udara/*Rare stroke-related neuropsychiatric disorders*
- P20 Martina Bošnjak i sur/et al (BiH/B&H):** Upalne bolesti crijeva i rezilijencija/*Inflammatory bowel diseases and resilience*
- P21 Ivona Beus i sur/et al (BiH/B&H):** Komunikacija s terminalno oboljelim pacijentima/*Communication with terminally ill patients*
- P22 Lamija Duranović i sur/et al (BiH/B&H):** Čedomorstvo u kontekstu neuređenog sistema/*Maternal infanticide in the context of an unorganized system*
- P23 Katarina Barać i sur/et al (BiH/B&H):** Socijalni rad u psihijatriji/*Social work in psychiatry*
- P24 Mario Babić i sur/et al (BiH/B&H):** U zdravom tijelu zdrav duh/*Healthy body, healthy spirit*
- P25 Anel Brigić i sur/et al (BiH/B&H):** Akutni psihotični poremećaj kao posljedica pandemije COVID-19 (prikaz slučaja)/*Acute psychotic disorder as a consequence of COVID-19 pandemic (case report)*

SALA C/HALL C

Subota/Saturday, 05.11.2022.

08:30 - 17:00	Registracija/Registration
SALA A/HALL A	
09:00 – 10:30 Pozvana predavanja 3 <i>Invited Lectures</i> Moderatori/Chairs: Nermana Mehić-Basara (BiH/B&H) Darko Marčinko (Hrvatska/Croatia)	09.00-09.15 Nermana Mehić-Basara (BiH/B&H): Bolesti ovisnosti ili adiktologija u svjetlu stalnih promjena/ <i>Addiction Diseases or Addictology in the Light of Ongoing Changes</i> 09.15-09.30 Andrej Kastelic (Slovenija/Slovenia): Some New Trends in Addiction Treatment/ <i>Neke od novosti u liječenju ovisnosti</i> 09.30-09.45 Nera Zivlak-Radulović (BiH/B&H): Konzumacija kanabisa kao komponentni faktor rizika za razvoj psihotičnog poremećaja/ <i>Cannabis Consumption as a Risk Factor for the Development of Psychotic Disorder</i> 09.45-10.00 Darko Marčinko (Hrvatska/Croatia): Utjecaj transgeneracijske traume na smetnje ličnosti/ <i>The Impact of Transgenerational Trauma on Disturbances of Personality</i> 10.00-10.15 Trpimir Glavina (BiH/B&H): Kuda ide psihijatrija? Psihijatrija nove generacije/ <i>Psychiatry of the Next Generation</i> 10.15-10.30 Rasprava/Discussion
10:30 – 11:00	Pauza/Break
11:00 – 12:30 Pozvana predavanja 4 <i>Invited Lecture 4</i> Moderatori/Chairs: Miro Jakovljević (Hrvatska/Croatia) Dragan Babić (BiH/B&H)	11.00-11.15 Lilijana Oruč i sur/et al (BiH/B&H): Genomski pristup bipolarnom poremećaju/ <i>Genomic Approaches to Bipolar Disorder</i> 11.15-11.30 Peter Pregelj (Slovenija/Slovenia): Genetic and Environmental Factors in Suicidal Behaviour 11.30-11.45 Goran Mihajlović (Srbija/Serbia): MKB-11 i DSM-5: sličnosti i razlike/ <i>ICD-11 and DSM-5: Similarities and Differences</i> 11.45-12.00 Izet Pajević i sur/et al (BiH/B&H): Promjene i inovacije u klasifikaciji psihiatriskih poremećaja u MKB-11/ <i>Changes and Innovations in Classification of Psychiatric Disorders in ICD-11</i> 12.00-12.15 Esmina Avdibegović (BiH/B&H): Dimenzionalni pristup mentalnim poremećajima u MKB-11/ <i>Dimensional Approach Toward Mental Disorders in ICD-11</i> 12.15-12.30 Rasprava/Discussion

SALA A/HALL A

	Bosnalijek Moderator: Dragan Babić 12.30-13.00 Predstavljanje novih kliničkih vodiča i leksikona iz oblasti psihiatrije Prof. dr. sc. med. Amra Memić Serdarević Doc. dr. sc. med. Gorana Sulejmanpašić <i>Psihijatrijska klinika, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu</i> 13.00-13.15 Uloga aripiprazola i kvetiapina u terapiji pacijenata sa shizofrenijom i bipolarnim afektivnim poremećajem Prof. dr. sc. med. Dragan Babić <i>Klinika za psihijatriju, Sveučilišna klinička bolnica Mostar</i>
12:30 – 13:15 Sponzorirani simpozijum 1 (Nije KME)	
13:15 – 13:45 Sponzorirani simpozijum 2 (Nije KME)	Hemofarm Aripiprazol-potentni antipsihotik nove generacije Doc. dr. sc. med. Marko Martinac <i>Centar za mentalno zdravlje, Dom zdravlja Mostar</i>
13:45 – 14:40	Ručak/Lunch
14:40 – 15:00 Sponzorirani simpozijum 3 (Nije KME)	Remedia Plus Psihijatar i pacijent s depresijom: Trazodon-multifunkcionalni lijek kao izbor u terapiji depresivnih poremećaja Prof. dr. sc. med. Ante Silić <i>Klinika za psihijatriju, Klinički bolnički centar Sestre Milosrdnice, Zagreb</i>
15:00 – 16:30 Pozvana predavanja 5 <i>Invited Lectures 5</i> Moderatori/Chairs: Lidija Injac Stevović (Crna Gora/Montenegro) Amra Memić Serdarević (BiH/B&H)	15.00-15.15 Igor Filipčić (Hrvatska/Croatia): Pregled i nove studije o repetitivnoj transkranijalnoj magnetnoj stimulaciji (r-TMS) provedene u Kliničkoj psihiatrijskoj bolnici „Sveti Ivan“/ <i>Overview and New Studies on the Repetitive Transcranial Magnetic Stimulation (r-TMS) Conducted in the University Psychiatric Hospital „Sveti Ivan“</i> 15.15-15.30 Amra Memić Serdarević i sur/et al (BiH/B&H): Prevencija i tretman neurokognitivnog deficit-a kod bipolarnog poremećaja/ <i>Prevention and Treatment of Neurocognitive Deficit in Bipolar Disorder</i> 15.30-15.45 Lidija Injac Stevović i sur/et al (Crna Gora/Montenegro): Uticaj hormona na depresivnost, suicidalnost, hostilnost i terapijski odgovor kod pacijenata sa dijagnozom shizofrenije/ <i>The Impact of Hormones on Depression, Suicidality, Hostility and Therapeutic Response in Patient Diagnosed with Schizophrenia</i> 15.45-16.15 Gorana Sulejmanpašić (BiH/B&H): Kortikalna neuropatologija shizofrenije/ <i>Cortical Neuropathology of Schizophrenia</i> 15.45-16.00 Nenad Vasić (Njemačka/Germany): Lečenje shizofrenije rezistentne na standardnu terapiju/ <i>Treatment of Therapy-Resistant Schizophrenia</i> 16.00-16.30 Rasprava/Discussion

17:00 - 17:15	Pauza/Break
SALA A/HALL A	
17:15 – 18:15	
Pozvana predavanja 7 <i>Invited Lectures 7</i>	17.15-17.30 Davor Lasić (Hrvatska/Croatia): Bezuvjetno prihvatanje smjernica u procesu europskih integracija-prihvatljivo ili ne?!/Unconditional Acceptance of Guidelines in the Process of European Integrations-Acceptable or Not?!
Moderatori/Chairs: Marijana Braš (Hrvatska/Croatia) Marija Burgić- Radmanović (BiH/B&H)	17.30-17.45 Veljko Đorđević (Hrvatska/Croatia): Barijere na putu od socijalne do ekološke psihijatrije/Barriers on the Way of Social to Ecological Psychiatry
	17.45-18.00 Marijana Braš (Hrvatska/Croatia): Putovanje prema novoj ekologiji umu/Pathways Toward of New Ecology of Mind
	12.15-12.30 Rasprava/Discussion
20:30	Svečana večera/Gala Dinner

Kad šapat postane preglasan...

ODOBRENE INDIKACIJE: Lječenje shizofrenije. Lječenje bipolarnog poremećaja: za lječenje umjerenih do teških maničnih epizoda u bipolarnom poremećaju; za spriječavanje ponovne pojave maničnih ili depresivnih epizoda u pacijentima s bipolarnim poremećajem, koji su prethodno odgovorili na lječenje kvetiapinom). **KONTRAINDIKACIJE:** Preosjetljivost na kvetiapin ili na bilo koju od pomoćnih supstanci u sastavu ovog lijeka. Kontraindikacija je istovremena primjena s inhibitorima citotokoma C150 3AA, kao što su inhibitori HIV-proteaze, azolni antimikrotici, eritromicin, klaritromicin i nefazodon. **POSEBNA UPOMOZORENJA I MUJERE OPREZA PRI PRIMJENI:** Budući da KVEPIN ima nekoliko indikacija, sigurnosni profil lijeka potrebito je razmotriti uzimajući u obzir dijagnozu pojedinog pacijenta i dozu koja se primjenjuje. Ne preporučuje se primjena kvetaplina u djece i adolescenata mlađih od 18 godina. Pacijenti (i njihovi njegovatelji) trebaju biti upozorenji na potrebu praćenja bilo kakvog kliničkog pogoršanja, suicidalnog ponašanja ili misli, kao i neobičnih promjena u ponašanju, te da odmah potraže ljekarski savjet ako su ovi simptomi prisutni. Ako se pojave znaci i simptomi tardivne diskinezije, treba razmotriti smanjenje doze ili prekid primjene kvetaplina. Pacijentima koji osjećaju somnolenciju jačeg intenziteta, mora biti potvrđena češća kontrola. Ako dođe do ortostatske hipotenzije, potrebno je razmotriti smanjenje doze ili postepenu titraciju doze. U slučaju pojave kliničke manifestacije neuroleptičkog maljnjog sindroma primjenu kvetaplina treba prekinuti. KVEPIN treba primjenjivati s oprezom u starijih osoba i u pacijentima s poznatim oštećenjem jetre, naročito tokom početnog perioda doziranja. Akutni simptomi utezjanja, poput nesanic, mučnинe, glavobolje, proljeva, povraćanja, omaglice i razdražljivosti, opisani su nakon naglog prekida primjene kvetaplina. U toku trudnoće i dojenja kvetaplin bi trebalo primjenjiti samo ukoliko koristi lječenja opravdavaju moguće rizike. Δ Lijek je trigoniks mogućim uticajem na psihofizičke sposobnosti, pa je potrebno upozorenje prilikom upravljanja motornim vozilima i mašinama. Pacijenti s rjetkim naslijednim poremećajem nepodnošenja galaktoze, nedostatom „Lapp laktaze“ ili glukoza-galaktoza malapsorpciona, ne bi trebali primjenjivati ovaj lijek. KVEPIN 25 mg film tablete sadrže boju sunset yellow FCF aluminium lak (E10), koja može prouzrokovati alergijski tip reakcija. **NEŽELJENA DEJSTVA:** Leukopenija, smanjen broj neutrofila, povećani eozinofil, hiperplaktinemija, smanjenje ukupnog T4, smanjenje slobodnogT4, smanjenje ukupnog T3, povećanje TSH, pojačan apetit, povećana glukoza u krvi do hiperglikemijskih nivoa, neuboljajeni snovi i noćne more, suicidalna ideacija i suicidalno ponašanje, dizartrija, tahikardija, palpitacije, zamagljen vid, ortostatska hipotenzija, dispepsija, povraćanje, elevacije serumskih alanin aminotransferaza (ALT), elevacija nivoa gama-GT, blaga astenija, periferni edem, razdražljivost, prieksa. **DOZIRANJE I NAČIN UPOTREBE:** Za svaku indikaciju postoje različiti režimi doziranja. KVEPIN se može primjenjivati s hransom ili bez nje.

Indikacija	Dan 1	Dan 2	Dan 3	Dan 4	Uobičajena efektivna doza
Shizofrenija	50 mg B.I.D.	100 mg B.I.D.	200 mg B.I.D.	300 mg B.I.D.	u zavisnosti od odgovora doza se može prilagoditi u rasponu od 150 do 750 mg/dan
Umjerenje do teške manične epizode u bipolarnom poremećaju	100 mg B.I.D.	200 mg B.I.D.	300 mg B.I.D.	400 mg B.I.D.	dozu do 800 mg/dan šestog dana, provesti uz maksimalnu povećanja od 200 mg/dan
Velika depresivna epizoda u bipolarnom poremećaju	50 mg B.I.D.	100 mg B.I.D.	200 mg B.I.D.	300 mg B.I.D.	Pojedini pacijenti mogu imati koristi od doze od 600 mg
Spriječavanje ponovne pojave epizoda u bipolarnom poremećaju	Primjenjivati najnižu efektivnu dozu u terapiji održavanja. Primjenjivati dva puta na dan.				
	300 mg - 800 mg				

Za sve detaljnije informacije o lijeku koristiti zadnji odobreni Sažetak karakteristika lijeka i Uputstvo o lijeku.

Subota/Saturday, 05.11.2022.

08:30 - 17:00		Registracija/Registration
SALA B/HALL B		
09:00 – 10:30		Razgovor sa ekspertima <i>Ask the Experts</i> Prof. dr. Norman Sartorius (Švicarska/Switzerland) Prof. dr. Miro Jakovljević (Hrvatska/Croatia)
10:30 – 11:00		Osvježenje/Refreshment
12:00 – 13:45 Kratka usmena izlaganja 3 <i>Oral Communications 3</i>		<p>12.00-12.10 Elena Milanesi et al (Italija-Rumunjska/Italy-Romania): Neuropsychological features of patients with burning mouth syndrome</p> <p>12.10-12.20 Amir Tahirović i sur/et al (BiH/B&H): Psihotični kontinuum: shizofrenija i bipolarni afektivni poremećaj/<i>The psychotic continuum: schizophrenia and bipolar affective disorder</i></p> <p>12.20-12.30 Rusmir Softić i sur/et al (BiH/B&H): Relaps nakon prve psihotične epizode: uloga polifarmacije/<i>Relapse after first-episode psychosis: role of polipharmacy</i></p> <p>12.30-12.40 Mirela Arnautović-Tahirović i sur/et al (BiH/B&H): Metabolički sindrom kao etiološki faktor somatskih oboljenja kod pacijenata oboljelih od shizofrenije, bipolarnog afektivnog poremećaja i depresije/<i>Metabolic syndrome as an ethiological factor of somatic diseases in patients suffering from schizophrenia, bipolar disorder and depression</i></p> <p>12.40-12.50 Čedo D. Miljević i sur/et al (Srbija/Serbia): Ka personalizovnom doziranju escitaloprama: važnost CYP2C19 polimorfizma-PSYCISE projekat/<i>Towards personalized dosing of escitalopram: importance of CYP2C19 polymorphism-PSYCISE Project</i></p> <p>12.50-13.00 Sabina Kučukalić i sur/et al (BiH/B&H): Utjecaj polimorfizma RS6265 moždanog neurotrofnog faktora gena na intenzitet depresivnosti i anksioznosti kod posttraumatskog stresnog poremećaja/<i>Effects of polymorphism RS6265 of the brain derived neurotrophic factor gene on intensity of depression and anxiety in posttraumatic stress disorder</i></p> <p>13.00-13.10 Snežana Kecojević Miljević i sur/et al (Srbija/Serbia): Lekari, identitet, medicinski self i medicinski matriks/<i>Doctors, identity, the medical self and the medical matrix</i></p> <p>13.10-13.20 Muhamed Mašić (BiH-Njemačka/B&H-Germany): Psihijatrijska opskrba izbjeglica u Saveznoj republici Njemačkoj: izazovi i mogućnosti/<i>Psychiatric care of refugees in Germany: challenges and opportunities</i></p> <p>13.20 -13.45 Rasprava/Discussion</p>
13:45 - 14:40	Ručak/Lunch	

SALA B/HALL B

14:40 - 15:00 Sponzorirani simpozijum 4 (Nije KME)	Alkaloid Mjesto buprenorfina i bulnexa u liječenju ovisnosti Doc. dr. sc. med. Rasem Okić <i>Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, Sarajevo</i>
	<p>15.00-15.15 Mira Spremo (BiH/B&H): Problemi u ponašanju i emocijama kod djece i mladih u institucionalnom tretmanu/<i>Bihevioural and Emotional Problems in Children and Youth in Institutional Treatment</i></p> <p>15.15-15.30 Marija Burgić-Radmanović i sur/et al (BiH/B&H): Izloženost ranom životnom stresu i rizik od depresije u djetinjstvu i adolescenciji/<i>Exposure to Early Life Stress and Risk of Depression in Childhood and Adolescence</i></p> <p>15.30-15.45 Edin Bjelošević i sur/et al (BiH/B&H): Vršnjačko nasilje kao oblik društveno neprihvatljivog ponašanja učenika osnovnih škola u Zeničko-dobojskom kantonu/<i>Peer Violence as a Form of Socially Unacceptable Behaviour of Primary School Students in Zenica-Doboj Canton</i></p> <p>15.45-16.00 Martina Krešić Čorić, Ana Kaštelan (BiH/B&H, Hrvatska/Croatia): Odnos između proživljenog traumatskog iskustva u djetinjstvu i poremećаниh navika hranjenja adolescenata u Bosni i Hercegovini/<i>The Relationship Between Childhood Trauma Experience and Disordered Eating Among Adolescents in Bosnia and Herzegovina</i></p> <p>16.00-16.15 Anita Begić i sur/et al (BiH/B&H): Samostigmatizacija i socijalno osnaživanje/<i>Self-Stigmatization and Social Empowerment</i></p> <p>16.15-16.30 Marko Pavlović i sur/et al (BiH/B&H): Povezanost faktora tumorske nekroze alfa s metaboličkim sindromom u oboljelih od shizofrenije/<i>Association of Tumor Necrosis Factor Alpha with Metabolic Syndrome in Patients with Schizophrenia</i></p> <p>16.30-17.00 Rasprava/Discussion</p>
15:00 – 17:00 Pozvana predavanja 6 <i>Invited Lectures 6</i> Moderatori/Chairs: Marija Burgić-Radmanović, Edin Bjelošević (BiH/B&H)	
17:00 - 17:15	Pauza/Break

SALA B/HALL B

17:15 - 18:30 Kratka usmena izlaganja 4 <i>Oral Communications 4</i> Moderatori/Chairs: Rasema Okić, Višnja Banjac Baljak (BiH/B&H)	<p>17.15-17.25 Višnja Banjac Baljak, Goran Mihajlović (BiH/B&H, Srbija/Serbia): Kognitivni deficit kod zavisnika od alkohola /Cognitive deficit in alcohol use disorder</p> <p>17.25-17.30 Samir Kasper i sur/et al (BiH/B&H): Aripiprazol u tretmanu i prevenciji relapsa kod ovisnika o alkoholu tretiranih u Zavodu za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona/Aripiprazole in the treatment and prevention of relapse in alcohol addicts treated in the Institute for Addiction Diseases of Zenica-Doboj Canton</p> <p>17.30-17.40 Borislav Đukanović, Dijana Kržalić, Jasmina Knežević Tasić (Crna Gora/Montenegro, BiH/B&H, Srbija/Serbia): Epidemiološki i etiološki aspekti bihevioralnih zavisnosti u Srbiji i Crnoj Gori/Epidemiology and ethiology aspects of behavioural addictions in Serbia and Montenegro</p> <p>17.40-17.50 Zlata Zubović i sur/et al (BiH/B&H): Patološko kockanje u komorbiditetu sa hemijskim ovisnostima (ovisnost i zloupotreba alkohola i psihoaktivnih supstanci) kod pacijenata liječenih u Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo/Pathological gambling in comorbidity with chemical dependences (addiction and abuse of alcohol and psychoactive substances) in patients treated at the Institute for Addiction Diseases of Canton Sarajevo</p> <p>17.50-18.00 Rasema Okić i sur/et al (BiH/B&H): Prvi rezultati antiviralne terapije kod HCV pozitivnih opijatskih ovisnika u Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo /First results of antiviral therapy in HCV positive opiates addicts in the Institute for Addiction Diseases of Canton Sarajevo</p> <p>18.00-18.10 Nizama Šukurović i sur/et al (BiH/B&H): Tretman i terapijski ishod opoidne substitucione terapije u Kazneno-popravnom zavodu Sarajevo/Treatment and therapeutic outcome of opiate substitution therapy in the Sarajevo Penal Correctional Institute</p> <p>18.10 -18.30 Rasprava/Discussion</p>
20:30	Svečana večera/Gala Dinner

Subota/Saturday, 05.11.2022.

08:30 - 17:00		Registracija/Registration
SALA C/HALL C		
10:30 – 12:00		Postavljanje postera/Poster preparations
		P26 Zlatko Kalabić i sur/et al (BiH/B&H): Uticaj pandemije COVID-19 na mentalno zdravlje pacijenata/ <i>Impact of COVID-19 pandemic on to mental health of patients</i>
		P27 Šejla Šarkić-Bedak i sur/et al (BiH/B&H): COVID-19 i kortikosteroidna terapija kao precipitirajući faktori psihotične reakcije/ <i>COVID-19 and corticosteroid therapy as precipitating factors of a psychotic reaction</i>
		P28 Svjetlana Bajgorić Šehović (BiH/B&H): Put pacijenta sa psihijatrijskim simptomima COVID-19 infekcije (prikaz slučaja)/ <i>Path of a patient with psychiatric symptoms of COVID-19 infection (case report)</i>
		P29 Inga Lokmić Pekić i sur/et al (BiH/B&H): Uticaj pandemije COVID-19 na psihijatrijske hospitalizacije: retrospektivna analiza-Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo/ <i>The impact of COVID-19 pandemic on inpatient admissions: retrospective analysis-Psychiatric Hospital of Canton Sarajevo</i>
		P30 Hana Sikira i sur/et al (BiH/B&H): Mjere tokom pandemije kao precipitirajući faktor pojave opsesivno-kompulzivnog poremećaja (prikaz slučaja)/ <i>Measures during pandemic as a precipitating factor of obsessive-compulsive disorder (case report)</i>
		P31 Alma Mulić i sur/et al (BiH/B&H): Nasilje na radnom mjestu u vrijeme COVID-19 pandemije/ <i>Violence at the workplace during the COVID-19 pandemic</i>
		P32 Srebrenka Bise i sur/et al (BiH/B&H): Značaj psihosocijalnih metoda u oporavku pacijentice sa psihotičnim poremećajem/ <i>The importance of psychosocial methods in the recovery of a patient with psychotic disorder</i>
		P33 Elvir Bećirović i sur/et al (BiH/B&H): Antipsihotična polifarmacija u tretmanu hospitalno liječenih od shizofrenije u Klinici za psihijatriju Tuzla/ <i>Antipsychotic polypharmacy in treatment of hospitalized patients with schizophrenia in the Tuzla Clinic for Psychiatry</i>
		P34 Neira Bašić-Hamzić i sur/et al (BiH/B&H): Prikaz 15-ogodišnje djevojčice sa simptomima opsesivno-kompulzivnog poremećaja/ <i>Case report of the 15 years očd girl with obsessive-compulsive disorder symptoms</i>
		P35 Nermina Kravić i sur/et al (BiH/B&H): Transdisciplinarni pristup procesu prevencije, intervencije i resocijalizacije maloljetničke delikvencije u Tuzlanskom kantonu-uloga Odjeljenja dječije i adolescentne psihijatrije/ <i>Transdisciplinary approach to the process of prevention, intervention and resocialization of juvenile delinquency in Tuzla Canton-the role of the Child and Adolescent Psychiatry Department</i>
		P36 Anela Purišić i sur/et al (Crna Gora/Montenegro): Upornost u povećavanju doze kod zloupotrebe diazepama (prikaz slučaja)/ <i>Persistance of increasing the dose in diazepam abuse (case report)</i>
12:15 – 14:20		Poster sesija 2 <i>Poster</i> <i>Presentations 2</i> po 5 minuta <i>5 minutes each</i>
Moderatori/Chairs: Martina Krešić Čorić (BiH/B&H) Marko Pavlović (BiH/B&H)		

WORLD
PSYCHIATRIC
ASSOCIATION

12:15 – 14:20

Poster sesija 2
Poster
Presentations 2
po 5 minuta
5 minutes each

Moderatori/*Chairs*:
Martina Krešić Čorić
(BiH/B&H)
Marko Pavlović
(BiH/B&H)

- P37 Boris Gracin i sur/et al (Hrvatska/Croatia):** Važnost probira hepatitisa C/*The importance of Hepatitis C screening*
- P38 Irena Ljutica i sur/et al (Crna Gora/Montenegro):** Uloga Centra za supstituciju u eliminaciji virusnog hepatitisa C/*The role of Center for substitution in the elimination of Hepatitis C virus*
- P39 Nataša Sorko (Slovenija/Slovenia):** The exposure of women with alcohol drinking problems to stigma and discrimination/*Izloženost žena koje imaju problema sa pićem stigmatima i diskriminacijom*
- P40 Miralem Musić i sur/et al (BiH/B&H):** Ispitivanje razlike između dimenzija porodične vezanosti u odnosu na pojavnost depresije u odrasloj dobi/*Examination of differences between the dimensions of family attachment in relation to the occurrence of depression in adulthood*
- P41 Amra Hrnjica i sur/et al (BiH/B&H):** Transkranijalna magnetna stimulacija u trudnicama s velikim depresivnim poremećajem-sistematski pregled literature/*Transcranial magnetic stimulation in pregnant women with major depressive disorder-a systematic review of literature*
- P42 Anel Brigić i sur/et al (BiH/B&H):** Učestalost primjene antidepresiva u depresivnoj epizodi bipolarnog afektivnog poremećaja/*Frequency of antidepressants use in a depressive episode of bipolar affective disorder*
- P43 Mirjana Stojković-Ivković i sur/et al (Srbija/Serbia):** Elektrokonvulzivna terapija u tretmanu teške teraporezistentne depresije (pričak slučaja)/*Electroconvulsive therapy in the treatment of severe therapy-resistant depression (case report)*
- P44 Srebrenka Bise i sur/et al (BiH/B&H):** Značaj neuroimidžinga u ranoj dijagnostici cerebrovaskularnog inzulta kod pacijentice sa demencijom/*The significance of neuroimaging in the early diagnosis of cerebrovascular stroke in patient with dementia*
- P45 Feka Pepić, Almir Toskić (BiH/B&H):** Psihosuport kao faktor komplijantnosti psihiatrijskih pacijenata/*Psychosupport as an impact factor of compliance of psychiatric patients*
- P46 Ivona Beus i sur/et al (BiH/B&H):** Psihološke pojavnosti teških bolesti/*Psychological effects of serious somatic diseases*
- P47 Marjana Milanović i sur/et al (Hrvatska/Croatia):** Naša iskustva u liječenju pacijenata s PPPD/*Our experience in the treatment of patients with PPPD*
- P48 Pero Novaković, Dalibor Jozović i sur/et al (BiH/B&H):** Anemije kod pacijenata sa hroničnim mentalnim poremećajima u Specijalnoj bolnici za hroničnu psihiatriju Modriča u periodu 2000.-2021. godina/*Anemia in patients with severe mental disorders at the Special Hospital for Chronic Psychiatry Modriča-follow up in the period 2000-202*
- P49 Amra Zahragić i sur/et al (BiH/B&H):** Psihosocijalni tretman oboljelog od autoimunog encefalitisa (pričak slučaja)/*Psychiatric treatment of patients with autoimmune encephalitis (case report)*
- P50 Mirna Pandžić (Hrvatska/Croatia):** Glagol zaboraviti ne podnosi imperativ/*To forget does not tolerate imperatives*
- P51 Ivan Landeka i sur/et al (BiH/B&H):** Politika i političari kroz objektiv psihiatrije/*Politics and politicians through the lens of psychiatry*

Tregona D (donepezil) je lijek izbora u terapiji blage do umjerene demencije Alzheimerovog tipa^{1,2,3}

Tregona D

donepezil

ODT 28x5 mg, ODT 28x10 mg

- efikasnost potvrđena u velikom broju kliničkih studija⁴
- jedina oralna disperzibilna tableta u terapiji demencije Alzheimerove bolesti
- dobro podnošljiva
- primjena jednom dnevno - komfor za pacijenta
- najbolji odnos efikasnosti i cijene
- kod terapije teškog oblika Alzheimerove bolesti koristi se u kombinaciji sa memantinom

Jednostavno doziranje

- Liječenje se započinje dozom od 5 mg na dan.
- Dozu od 5 mg treba primjenjivati najmanje mjesec dana. Nakon procjene kliničkog odgovora poslije jednomjesečne primjene, doza lijeka se može povećati na 10 mg na dan.
- Oralna disperzibilna tableta se uzima uvečer, prije spavanja. Treba je staviti na jezik i sačekati da se otopi, sa ili bez tečnosti u zavisnosti od ukusa pacijenta.

1. APA guidelines for management of Alzheimer disease and other dementias (American Psychiatrists Association)

2. NICE guidelines for management of Dementias (National Institute for Clinical Excellence)

3. Hrvatski algoritam farmakološkog liječenja oboljelih od Alzheimerove bolesti

4. SmPC proizvoda Tregona D

Nedelja/Sunday, 06.11.2022.

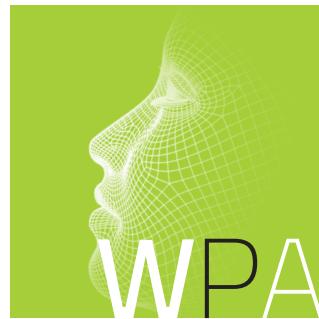
08:30 - 10:30	Registracija/Registration SALA A/HALL A
09:15 – 09:45 Promocija knjige	Veljko Đorđević „Svitanja“ O knjizi će govoriti: Prof. dr. Dragan Babić , Mostar, Bosna i Hercegovina Prof. dr. Marijana Braš , Zagreb, Hrvatska Dr. Ivan Landeka , Ljubuški, Bosna i Hercegovina Prof. dr. Veljko Đorđević (autor) , Zagreb, Hrvatska
09:45 – 10:50 Plenary Lectures 2 <i>Plenarna predavanja 2</i> Chair/ Moderator: Alma Džubur Kulenović (B&H/BiH)	09.45-10.15 Peter Falkai (Germany/ <i>Njemačka</i>): Toward an European Mental Health Strategic Plan 10.15-10.35 Eka Chkonia et al (<i>sur</i> / <i>et al</i>) (Georgia/ <i>Gruzija</i>): Mental Health Care Challenges and Lessons Learned During the Pandemic (Experience of European and Eurasian Countries) 10.35-10.50 Discussion/Rasprava
11:00 – 12:00 Kratka usmena izlaganja 3 <i>Oral Communications 3</i> Moderator/Chair: Elvir Bećirović (BiH/B&H)	11.00-11.10 Nizama Šukurović i sur/et al (BiH/B&H): Duševne smetnje štićenika Zavoda za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo/ <i>Mental health problems of beneficiaries of the Institute for Upbringing Male Children and Adolescents Sarajevo</i> 11.10-11.20 Maja Krilić i sur/et al (BiH/B&H): Primjena kvatiapina u tretmanu bolesti ovisnosti i komorbiditetnih psihijatrijskih oboljenja / <i>The use of quetiapine in the treatment of addiction and comorbid psychiatric diseases</i> 11.20-11.30 Elvir Bećirović i sur/et al (BiH/B&H): Posttraumatski stresni poremećaj zdravstvenih radnika u COVID odjeljenju (prikaz slučaja)/ <i>Posttraumatic stress disorder in healthcare workers in COVID Hospital (case report)</i> 11.30-11.40 Emir Prljača i sur/et al (BiH/B&H): Polipragmazija manične epizode sa psihotičnim simptomima kod bipolarnog afektivnog poremećaja/ <i>Polypragmasy in treatment of manic episode with psychotic symptoms in bipolar disorder</i> 11.40-11.50 Maja Muhić i sur/et al (BiH/B&H): Psihoza ili nedovoljno prepoznat sindrom NMDR encefalitisa?/ <i>Psychosis or underrecognized NMDR encephalitis syndrome?</i> 11.50 -12.00 Rasprava/Discussion

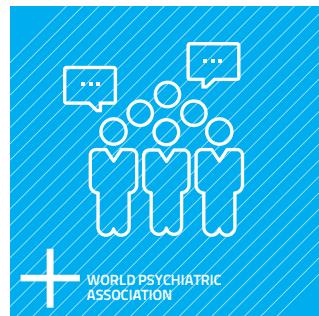
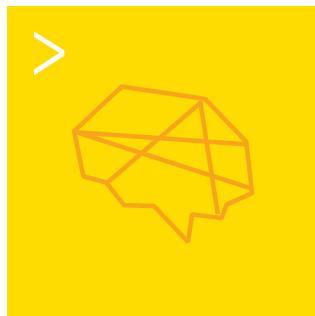
<p>12:00 – 12:45</p> <p>Pozvana predavanja 8</p> <p><i>Invited Lectures 8</i></p> <p>Moderatori/<i>Chairs</i>:</p> <p>Dragan Babić, Goran Račetović (BiH/B&H)</p>	<p>12.00-12.15 Romana Barbarić i sur/et al (BiH/B&H): Rezilijencija u oboljelih od posttraumatskog stresnog poremećaja/<i>Resiliency in Post-Traumatic Stress Disorder Patients</i></p> <p>12.15-12.30 Goran Račetović i sur/et al (BiH/B&H): Psihijatrija u zajednici-kvalitet usluga usmjeren na korisnika i populaciju/<i>Community Psychiatry-Quality of Service Oriented to Users and Population</i></p> <p>12.30-12.45 Rasprava/Discussion</p>
<p>12:45 – 14:00</p>	<p>Ceremonija zatvaranja i Koktel</p> <p><i>Closing Ceremony and Cocktail</i></p>

WORLD
PSYCHIATRIC
ASSOCIATION

PSYCHIATRY: CURRENT
KNOWLEDGE AND
PERSPECTIVES FOR
ACTION

23RD WPA WORLD CONGRESS OF PSYCHIATRY

VIENNA, AUSTRIA

28 SEPTEMBER - 1 OCTOBER, 2023

wcp-congress.com

In partnership with:

ÖGPP
Österreichische Gesellschaft für
Psychiatrie, Psychotherapie und Psychosomatik

Organizator

Udruga/Udruženje psihijatara u Bosni i Hercegovini

Pod patronažom Europske psihijatrijske asocijacije

*Kosponzorirano od
Svjetske psihijatrijske asocijacije*

Koorganizatori

Sveučilište u Mostaru

**Klinika za psihijatriju
Sveučilišne kliničke bolnice Mostar**

Liječnička komora Hercegovačko-neretvanske županije

INTERNACIONALNA AKADEMIJA NAUKA
I UMJETNOSTI U BOSNI I HERCEGOVINI

INTERNATIONAL ACADEMY OF SCIENCE
AND ARTS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

**Internacionalna akademija nauka i umjetnosti u
Bosni i Hercegovini**

Razred za medicinske nauke

Zlatni sponzori

Sponzor

Izlagači

Donator

**Association Institute for Population and Development-Projekat mentalnog
zdravlja u Bosni i Hercegovini**

Prijatelji Kongresa

HOTEL MOSTAR

Kongres su pomogle i kompanije Alkaloid, Nobel i Viatris

5. KONGRES PSIHIJATARA BOSNE I HERCEGOVINE

Psihijatrija u svijetu promjena

Mostar, 4. - 6. studeni/novembar 2022.

Tehnički organizator

TRAVEL PLAN

Kralja Petra I Karađorđevića 109, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 51 492 493 Mob.: +387 66 33 33 01

E-mail: office@travelplan.ba

